

» δὲ καλεῦντο καὶ Ἑλληνες καὶ Ἀχαιοί,») ὅπως συνῆψε καὶ «Πανέλληνας καὶ Ἀχαιοὺς» (Ἰλ. Β. 530), ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσεΐᾳ Ἑλλάδα καὶ Ἄργος, (Ἰδ. προσθ. [...] ἐν σελ. 6). Ἐντεῦθεν δὲ ἡ μεταγενεστέρα παραδόσις ἢ καταστήσασα τὸν Ἀχαιὸν ἔγγονον τοῦ Ἑλληνος καὶ ὡς πρώτην πατρίδα τῶν Ἀχαιῶν κατέστησεν αὐτὴν τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ κοιτίδα τῶν Ἑλλήνων. (Στράβ. Η. 383—384). Καὶ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς δὲ χρόνοις λαὸς τις τῆς Φθίας φέρεται πάντοτε τὸ ὄνομα τῶν Ἀχαιῶν τῶν Φθιωτῶν καὶ ὁ Ἀχαιὸς γίνεται πατὴρ τοῦ Φθίου (Ἡρ. Β. 98). Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ποίησις καὶ ἡ παράδοσις συνῆψε τοσοῦτον στενωῶς πρὸς ἄλληλα δύο ὀνόματα παριστώντα, τὸ μὲν τὴν ποιητικὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἑλλάδα τοῦ παρελθόντος, τὸ δὲ τὴν ἱστορικὴν Ἑλλάδα, οὐδὲν ἄπορον ὅτι οἱ κατ' ἔξοχὴν Ἑλληνες Δωριεῖς οἱ διαδεξάμενοι τὸ κράτος καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ἀχαιῶν καὶ τὴν ποιητικὴν ἱστορίαν αὐτῶν καὶ ἐτίμων καὶ ἐσέβοντο τὰς παραδόσεις καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἱστορίας ταύτης ὡς μνημεῖα καὶ παραδόσεις τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐθνικῆς ἱστορίας»].

Οἱ Δωριεῖς διεπέρασαν βεβαίως ἐκ Ναυπάκτου, ἀλλὰ δὲν ἐγένοντο κύριοι τῆς χερσονήσου διὰ μάχης μιᾶς. Μόνοι οἱ Ἐπειοὶ φαίνονται ἀναλαβόντες τὴν πατρίδα αὐτῶν ἀκωλύτως. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ δὲν ἐπῆλθεν ἄλλη μεταβολή, εἰμὴ ὅτι ἐγκατεστάθη τότε παρ' αὐτοῖς μοῖρά τις τῶν Αἰτωλῶν, οἵτινες ὁμως δὲν ἔδωκαν εἰς τοὺς κατοικοὺς τὸ ἑαυτῶν ὄνομα· ἢ μὲν προσηγορία τῶν Ἐπειῶν ἐξέλιπεν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς ἐπεκράτησεν ἤδη ἕτερα τις, ἢ τῶν Ἡλείων, ἐπιχώριος οὖσα καὶ αὐτὴ ἀνέκαθεν, διότι ἀναφέρεται ἐν τοῖς ὀμηρικοῖς ἔπεσιν. Οἱ δὲ Μεσσηνιοὶ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι προσέκρουσαν εἰς δυσχερείας δεινάς.

Ὁ Ἐφορος ἀξιοῖ μὲν συνωδὰ τῇ κοινῇ παραδόσει ὅτι οἱ Μεσσηνιοὶ ἐγένοντο ἐν τῷ ἄμα κύριοι ἀπάσης τῆς χώρας, προσεπιφέρει ὁμως ὅτι μετ' ὀλίγον ἠναγκάσθησαν νὰ περιηρισθῶσιν εἰς μόνην τὴν Στενύκλαρον καὶ τοῦτο κυροῦται ὑπὸ γεγονότων ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένων. Περὶ τὰ τέλη τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος, ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Τηλέκλος λέγεται οἰκίσας πλησίον τοῦ μεσσηνιακοῦ κόλπου πόλεις τρεῖς· Ποιήσσαν, Αἰγυιάς καὶ Τράγιον· ἄρα ἡ χώρα αὕτη δὲν ἀνήκεν ἔτι εἰς τοὺς Μεσσηνίους Δωριεῖς· δὲν ἀφῆρέθη δὲ ἀπὸ αὐτῶν ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, διότι τὸ γεγονός ἐστὶν κατὰ μίαν περίπου ἑκατονταετηρίδα προγενέστερον τοῦ πρώτου μεσσηνιακοῦ πολέμου. Πλὴν τούτου, ἐν ἔτει 736, ἀνηγορεύθη ἐν τῷ ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι νικητῆς ὁ Κορωνάιος Ὁξύθεμις· ἀλλ' εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδυθῶσιν εἰμὴ πολῖται αὐτονόμου πόλεως, ἐκ τούτου δ' ἔπεται ὅτι ἡ Κόρωνη διέσωζεν ἔτι κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τὴν ἑαυτῆς ἀνεξαρτησίαν. Χρονία ὥσαύτως ἀπέβη ἢ τῆς Λακωνικῆς κατάληψις. Τὴν Σπάρτην παρέδωκε μὲν εἰς τοὺς παλιννόστους ὁ Φιλόνομος, ἀλλ' εἰς ἀμοιβὴν ἔλαβε τὰς Ἀμύκλας, αἵτινες παρέμειναν αὐτόνομοι μέχρι Τηλέκλου. Τότε δὲ μόνον ἐκυριεύθησαν αἱ τε Ἀμύκλαι, καὶ ἡ Φᾶρις, καὶ αἱ Γερώνθραι, ἐχόντων Ἀχαιῶν αὐτάς, 300 περίπου περίπου ἔτη ἀπὸ τῆς καθόδου. Καὶ ἔτι βραδύτερον, ἐπὶ Ἀλκαμένους τοῦ Τηλέκλου, κατελήφθη τὸ Ἐλος, Ἀχαιῶν ἔτι ἐχόντων αὐτό.

Νομίσματα Μεσσηνίων

(Δήμητρα καὶ Ἰθωμάτας Ζεὺς κρατῶν κεραυνὸν καὶ ἀλεκτρυόνα)

(Ζεὺς καὶ τρίπους)

